

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 472/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kalatalousviranomaisen asemasta maakuntaudistuksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Halmeepään /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 472/2017 vp:

Aikooko hallitus maakuntaudistuksen yhteydessä sijoittaa alueelliset kalatalous- ja vesivaraviranomaiset tulevan maakuntaorganisaation samaan yksikköön, jolloin riippumattomia kalatalousviranomaisia ei enää ole,

miten maakuntaudistuksen ja siitä seuraavien organisaatiomuutosten yhteydessä varmistetaan, että yleisen edun valvontaan liittyvät asiat käsitellään julkisesti puolueettoman ja riippumattoman viranomaisen toimesta,

miten maakuntaudistuksen ja siitä seuraavien organisaatiomuutosten yhteydessä varmistetaan, että kalatalouteen liittyvä yleisen edun valvonta ei jää esimerkiksi tulvasuojelun ja voimalaitosten säännöstelyintressien jalkoihin ja

miten tulevassa maakuntaudistuksessa ja ELY-keskuksia koskevassa organisaatiomuutoksissa varmistetaan, ettei viranomaistoiminnan puolueettomuus ja riippumattomuus kalatalous- ja vesivara-asioissa vaarannu?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maakunta on julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto siten kuin hallituksen esitykseen 15/2017 vp sisältyvässä maakuntalaisissa säädetään. Maakuntalain mukaan maakunta päättää sille säädettyjen tehtävien järjestämisestä hallintosäännöllä, jonka maakuntavaltuusto hyväksyy. Maakunta määräisi hallintosäännöllä myös kysymyksessä tarkoitettujen kalatalouden viranomaistehtävien ja vesitalouden viranomaistehtävien järjestämisestä.

Maakunnan toiminnan lainmukaisuus, puolueettomuus ja julkisuus kalatalousviranomaisena yleisen kalatalousedun valvonnassa olisi varmistettu vastaavasti kuin nykyisin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa. Maakuntalakiehdotuksen mukaan maakunnan olisi osoitettava laissa erikseen säädettyissä tapauksissa toimivallan käyttö viranhaltijatasolle toimielimen sijaan. Koska maakunnalle säädettyvät kalatalousviranomaisen tehtävät olisivat pitkälle erikoistuneita ja erityisosaamista vaativia asiantuntijatehtäviä, kalastuslaissa säädettäisiin, että maakuntavaltuuston olisi annettava kalatalousviranomaisen toimivallan käyttö hallintosäännöllä maakunnan viranhaltijalle. Vastaavalla tavalla maakunnan olisi esimerkiksi ympäristöterveyden-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 472/2017 vp

huollon tehtävissä varmistettava viranomaisen riippumaton päätöksenteko ja riittävät voimavarat.

Viranomaisten toiminta perustuu lakiin. Maakunnan kalastuslain mukaisena tehtävänä olisi muun muassa valvoa kalatalousviranomaisena yleistä kalatalousetua sekä edistää kestävää kalastusta ja kalavarojen hoitoa. Maakunnan viranomaistoiminnan puolueettomuutta ja sen päätöksenteon julkisuutta säänneltäisiin yleislaeissa. Hallintolain mukaan viranomaisen toimien on oltava puolueettomia, mikä tarkoittaa, että viranomaisen on voitava osoittaa päätöksenteon perustuvan objektiivisiin seikkoihin ja olevan riippumatonta epäasiallisesta ulkopuolisesta vaikutamisesta. Maakunnan päätöksenteon läpinäkyvyyttä yleisen kalatalousedun valvonnassa turvaksi osaltaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki.

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteltu ehdotus laiksi maakuntien yhteistoiminnasta kalatalouden ja vesitalouden tehtävien hoitamisessa. Maakuntien itsehallintoperiaatetta noudattaen lakiehdotus ei sisällä määräyksiä maakunnille kuuluvien kalatalous- ja vesitaloustehtävien organisoinnista tai näiden tehtävien keskinäisistä suhteista. Lailla säädettäisiin sen sijaan yleisiä tavoitteita, jotka maakuntien olisi otettava huomioon järjestäessään tehtävien hoitoa. Ehdotuksen tavoitteena on turvata voimavarojen riittävyys kaikkien maakuntien tarpeisiin kalatalouden ja vesitalouden tehtävissä. Ehdotuksella pyritään myös varmistamaan maakuntien keskinäinen yhteistyö maakunnan rajat ylittäviin vesistökokonaisuuksiin liittyvissä tehtävissä. Erilaisten yleisten etujen valvonnan keskinäistä suhdetta ehdotuksella ei muuteta.

Helsingissä 22.11.2017

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä